

УДК 636.4:636.4.082

© 2018

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

В.Ф. Зельдін

кандидат сільськогосподарських наук
ДУ Інститут зернових культур НААН
бул. Володимира Вернадського, 14, м. Дніпро, 49027, Україна
e-mail: izzk3337@gmail.com

Надійшла 31.01.2018

Мета. Дослідити ефективність різних способів підсадки поросят під соски свиноматки. **Методи.** Продуктивність тварин визначали згідно з вимогами Інструкції з бонітування свиней та інноваційним способом. **Результати.** У двох серіях дослідів установлено, що для економіки господарства ефективним є такий спосіб першого підсаджування поросят під соски вим'я у свиноматки: сильних поросят у гнізді підсаджують до передніх сосків, а слабких — до задніх. Доведено, що за такого підходу до цієї технологічної операції в подальшому має місце вірогідна різниця за порівняння результатів II дослідної групи з показниками III та I (контроль) за такими ознаками: «питома частка відлучених поросят від кількості народжених» і «маса гнізда при відлученні» при $td_{2,1} = 6,38$ і $td_{2,3} = 6,34$ за першою ознакою та $td_{2,1} = 6,0$ і $td_{2,3} = 6,74$ за другою за числа ступенів свободи 38 в обох випадках. **Висновки.** Доцільно проводити першу підсадку сильних поросят у гнізді під передні соски свиноматки, а слабких — під задні, що забезпечує надалі нормальний розвиток поросят у гнізді в умовах технологічності їх обслуговування оператором.

Ключові слова: свиноматка, соски, поросята, підсаджування, збереженість, розвиток тварин, продуктивність.

<https://doi.org/10.31073/agrovisnyk201806-06>

Якість гнізда у свиноматок зумовлює в подальшому швидкість росту поросят, їх збереженість та ефективність процесу виробництва свинини в господарстві в сучасних економічних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з досліджуваної теми. Відсутність єдиної думки щодо способу першого підсаджування поросят під соски вим'я у свиноматки в подальшому призводить до одержання неякісного гнізда за ознаками розвитку тварин та їх вирівняності за живою масою при відлученні.

Мета досліджень — дослідити ефективність різних способів першого підсаджування поросят під соски вим'я у свиноматки

в умовах промислової технології виробництва свинини.

Важливим технологічним фактором, що впливає на ефективність ведення свинарства в спецгоспі, є питання першого підсаджування поросят під соски свиноматки. У зоотехнічній науці існує дві думки щодо цього питання, але абсолютно стверджувального висновку на користь якоїсь думки вчених про правила підсаджування поросят нині немає [1–3]. Зазвичай дехто з учених і виробників рекомендує слабших поросят підпускати під передні соски як найбільш молочні, а сильніших — під задні. Прихильники цього методу виходять

1. Якість гнізда залежно від першого підсаджування поросят до сосків свиноматок (дослід № 1), $\bar{X} \pm Sx$

Група	n	Поросят при народженні, гол.	Великоплідність, кг	C_v , %	Відлучено поросят	Питома частка відлучених поросят від народжених, %	Ліміти відлучених поросят від народжених, %	Маса гнізда, кг	C_v , %
I	20	210	1,21 \pm 0,026	9,59	170	81,0 \pm 1,36	100–63,6	53,4 \pm 0,66	4,83
II	20	200	1,28 \pm 0,011	11,72	181	90,5 \pm 0,75***	100–80,0	59,7 \pm 0,67***	5,03
III	20	208	1,24 \pm 0,010	12,10	171	82,2 \pm 1,07	100–71,4	53,3 \pm 0,68	5,66

*** $P < 0,001$.

з положення, що слабкі поросята отримають більше молока і стануть краще рости, а сильні поросята спроможні отримати достатню кількість молока від задніх сосків завдяки їх інтенсивному розсмоктуванню [4–12].

Прихильники іншого підходу до вирішення цього питання вважають, що кожне порося в гнізді повинно мати максимальні можливості для розвитку, і тому сильних поросят бажано підсаджувати до передніх, а слабких — до задніх сосків, оскільки останнім потрібно небагато молока, але отримувати його порося має частіше. Вважаємо, що такий підхід відповідає зоотехнічній логіці й здоровому глузду господарника [3–9].

Матеріали і методи досліджень. Продуктивні якості тварин визначали згідно з вимогами Інструкції з бонітування свиней та інноваційним способом. Годівля й утримання свиней відповідали зоотехнічним нормам. Нами у 2016 р. проведено науково-практичний дослід на свинокомплексі ТОВ «Експерт-агротрейд» Дніпропетровської обл., де вивчали ефективність зазначених вище методів першого підсаджування поросят до сосків свиноматки. Контролем була I група

свиноматок, де поросята самостійно обирали соски. У II групі слабших поросят підсаджували до задніх сосків, а сильніших — до передніх, а в III — зробили навпаки. В табл. 1 наведено результати дослідів № 1.

Результати досліджень. Установлено вірогідну різницю на користь тварин II групи за ознакою «відсоток відлучених поросят» порівняно з I та III групами: $td_{2,1} = 6,13$ за $y = 38$; $td_{2,3} = 6,34$ за $y = 38$. Різниця між показниками тварин I і III груп статистично невірогідна — $td_{3,1} = 0,69$ за $y = 38$. За ознакою «маса гнізда при відлученні» вірогідно кращі показники при порівнянні були характерні тваринам II групи: $td_{2,1} = 6,70$ за $y = 38$; $td_{2,3} = 6,74$ за $y = 38$. Різниця між результатами тварин I і III груп статистично невірогідна. Аналіз даних дослідів № 2 підтверджує закономірність вірогідної переваги результатів тварин II дослідної групи над показниками свиноматок з груп I і III.

У табл. 2 наведено результати дослідів № 2, які було проведено через 30 днів після дослідів № 1.

Аналіз даних табл. 2 свідчить про перевагу результатів тварин II групи над

2. Якість гнізда залежно від першого підсаджування поросят до сосків свиноматок (дослід № 2), $\bar{X} \pm Sx$

Група	n	Поросят при народженні, гол.	Великоплідність, кг	C_v , %	Відлучено поросят	Питома частка відлучених поросят від народжених, %	Ліміти відлучених поросят від народжених, %	Маса гнізда, кг	C_v , %
I	20	206	1,2 \pm 0,01	12,5	161	79,6 \pm 3,15	100–63,6	49,8 \pm 0,64	6,1
II	20	204	1,21 \pm 0,012	13,8	179	87,7 \pm 2,45	100–77,8	58,8 \pm 0,89	7,2
III	20	205	1,27 \pm 0,011	11,8	162	79,0 \pm 3,20	90,9–54,5	48,7 \pm 0,98	9,0

тваринами I та III груп за показниками, які повною мірою характеризують прояв генетичного потенціалу тварин за умов надавання свиноматкам сприятливих технологічних умов для його прояву.

Критерій значущості різниці двох середніх при порівнянні відповідно становить $td_{2,1} = 2,03$, $td_{2,1} = 2,17$ за числа ступенів свободи 38, що відповідає рівню різниці вірогідності як $P < 0,05$ (показник: відсоток відлучених поросят).

Отже, в ході досліджень визначено таку закономірність у характері лактаційного періоду свиноматки: поросята категорії «сильні» у випадку, коли їх підсадили до задніх маломолочних сосків, досить швидко висмоктували молоко із свого соска, перебігали до інших сосків, спричиняли у гнізді штовханину, бійки за сосок, нервували матку. Зрештою сильні поросята оволодівали передніми найбільш

молочними сосками, а слабкі — так і не отримували своєї порції молока і молозива.

Як наслідок, розвиток поросят у гнізді за живою масою і рівнем вирівняності тварин у III дослідній групі вірогідно поступався результату II групи ($td_{2,3} = 2,45$ за $y = 339$, при $P < 0,05$ за показником «відсоток відлучених поросят», $td_{2,3} = 7,65$ за $y = 339$ при $P < 0,001$ за показником «маса гнізда при відлученні»). Порівняння за зазначеними вище ознаками результатів II дослідної групи з показниками групи контролю (I) засвідчили $td_{2,1} = 8,18$ за $y = 341$ при $P < 0,001$ (за масою гнізда) та $td_{2,1} = 2,03$ за $y = 341$ при $P < 0,05$ (за відсотком відлучених поросят).

Результати дослідів № 2 підтвердили ефективність способу підсаджування сильних поросят під передні соски вим'я свиноматок, що свідчить про невинуватість отриманих результатів у досліді № 1.

Висновки

Застосування боксового утримання лактуючих свиноматок з поросятами по 20 маток у боксі сприяє оптимізації рівня технологічного навантаження на одного оператора і забезпечує зростання продуктивності тварин основного стада за такими показниками: збереженість поросят за підсисний період, їх розвиток

і вирівняність за живою масою в гнізді при відлученні. Доцільно проводити перше підсаджування сильних поросят у гнізді під передні соски на вимені у свиноматки, а слабких — під задні, що забезпечує в подальшому нормальний розвиток поросят у гнізді за умов технологічності їх обслуговування оператором.

Зельдин В.Ф.

ГУ Институт зерновых культур НААН, ул. Владимира Вернадского, 14, г. Днепр, 49027, Украина; e-mail: izzk3337@gmail.com

Технологический прием повышения эффективности отрасли свиноводства в специализированном хозяйстве

Цель. Исследовать эффективность различных способов подсадки поросят под соски свиноматки. **Методы.** Продуктивность животных определяли согласно требованиям Инструкции по бонитировке свиней и инновационным способом. **Результаты.** В двух сериях опытов установлено, что для экономики хозяйства эффективным есть такой прием первой подсадки поросят под соски вымени у свиноматки: сильных поросят в гнезде подсаживают к передним соскам, а слабых — к задним. Доказано, что при таком подходе к данной технологической операции в дальнейшем имеет место достоверная

разница при сравнении результатов опытной группы с показателями III и I (контроль) по таким признакам: «удельный вес количества отлученных поросят от числа родившихся» и «масса гнезда при отъеме» при $td_{2,1} = 6,38$ и $td_{2,3} = 6,34$ по первому признаку и $td_{2,1} = 6,0$ и $td_{2,3} = 6,74$ по второму при числе степеней свободы 38 в обоих случаях. **Выводы.** Целесообразно проводить первую подсадку сильных поросят в гнезде под передние соски свиноматки, а слабых — под задние, что обеспечивает в дальнейшем нормальное развитие поросят в гнезде в условиях технологичности их обслуживания оператором.

Ключевые слова: свиноматка, соски, поросята, подсаживание, сохранность, развитие животных, производительность.

<https://doi.org/10.31073/agrovisnyk201806-06>

Zeldin V.

SE «Institute of cereal crops of NAAS», Volodymyr Vernadskyi Str., 14, Dnipro, 49027, Ukraine; e-mail:

izzk3337@gmail.com

Technological method of heightening efficiency of swine breeding in specialized farm

The purpose. To study efficiency of different methods of placement of pigs under papillae of a sow. **Methods.** Productivity of animals was determined according to demands of «Instruction on bonitation of quality of pigs» and with the help of innovative method. **Results.** It is established in two runs that for farm the most effective method of placement of pigs under papillae of a sow is the following: strong pigs in a nest should be place to forward papillae, and weak ones — to back. It is proved that at such approach the authentic variance occurs at comparison of results of control group with

indexes of III_{rd} and I_{st} (monitoring) to such attributes: «specific weight of amount of weaners from number born», and «mass of a nest at a wean» at $td_{2,1}=6,38$ and $td_{2,3}=6,34$ by the first attribute, and $td_{2,1}=6,0$ and $td_{2,3}=6,74$ by the second attribute at number of degree of freedoms 38 in both events. **Conclusions.** It is expedient to make the first placement of strong pigs in a nest under the forward papillae of a sow, and weak ones — under back. That ensures in the further normal growth of pigs in a nest in conditions of adaptability to manufacture of their growth with human controller.

Key words: sow, papillae, pigs, placement, preservation, growth of animals, productivity.

<https://doi.org/10.31073/agrovisnyk201806-06>

Бібліографія

1. Волкопьялов Б.П. Свиноводство. Ленинград: Колос, Лен. отд., 1968. С. 359–361.
2. Редькин А.П. Свиноводство. Москва: Сельхозгиз, 1948. С. 85–89.
3. Грудев Д.И., Сельвинская Э.В. Повышение продуктивности свиней. Москва: Россельхозиздат, 1977. С. 44–45.
4. Карпенко І. Друге дихання «Ниви Трудової». *Тваринництво сьогодні*. 2017. № 9. С. 10–13.
5. Балашов А.А. Сравнительная оценка корреляционных связей свиноматок в разрезе опросов. *Там само*. 2016. № 2. С. 5–6.
6. Волощук В., Фидря М. Етологічні особливості поросят у кризовий період відлучення. *Тваринництво України*. 2015. № 8. С. 16–18.
7. Волощук В., Ремізова Ю. Етологічні особливості свиней при різних технологічних режимах утримання. *Там само*. 2015. № 5. С. 18–20.
8. Лихач В. Технологічні особливості вирощування поросят. *Там само*. 2015. № 6. С. 11–13.
9. Наріжна О., Вовк В. Продуктивність свиноматок у поєднанні з різними генотипами кнурів. *Там само*. 2014. № 3–4. С. 25–27.
10. Филатов А.С., Шкаленко В.В., Кукушкин И.Ю., Ружейников Ф.В. Динамика живой массы и мясная продуктивность подсвинков разных пород. *Свиноводство*. 2011. № 3. С. 23–25.
11. Гэдд Джон. О чем не говорится в учебниках... *Животноводство России*. 2009. № 2. С. 43–47.
12. Пат. BY17677 Республика Беларусь, МПК АО1К 67/02 (2006 01). Способ оценки сочетаемости родительских пар свиней по мясо-откормочным качествам потоков. Шейко И.П., Лобан Н.А., Василюк О.Я., Маликов И.С., заявитель и патентообладатель: Республиканское унитарное предприятие «Научно-практический центр Национальной академии Беларуси по животноводству. А.с. № 20100713, заявл. 11.05.10. Опубл. 30.10.13.